

**beatha le
buaidh**

Air fhoillseachadh ann an 2007 le Stòrlann Nàiseanta na Gàidhlig agus Cànan, le taic bhon Bhuidheann Eadar-roinneil airson Ionnsachadh agus Leasachadh Coimhearsnachd (Community Learning and Development Review Group for Gaelic).

© Stòrlann Nàiseanta na Gàidhlig às leth nan Ùghdarrasan a tha riochdaichte air MRG 2007.

Tha Stòrlann Nàiseanta na Gàidhlig a' faighinn taic bho Bhòrd na Gàidhlig.

Dealbh còmhdaich © ?.

Na dealbhan le ?.

Na còraichean uile glèidhte. Chan fhaodar pàirt sam bith dhen leabhar seo ath-riochdachadh ann an cruth sam bith, no ann an dòigh sam bith gun chead ro làimh bho Stòrlann Nàiseanta na Gàidhlig.

Deilbhte le Cànan Earranta.

Clò-bhuailte le Nevisprint, Inbhir Nis.

LAGE/ISBN 978-1-904730-69-9

 beatha le
buaidh

EVASCHLOSS

EVA SCHLOSS

Eva Schloss

Tha an sgeulachd aig Eva Schloss glè choltach ris an sgeulachd aig Anne Frank ann an iomadh dòigh. Chaidh Eva a thogail air an aon shràid ri Anne Frank ann an Amsterdam agus bha iad eòlach air a chèile. Ged a chaidh a cur gu campa-cogaidh, fhuair ise às beò. 'S e Otto Frank, athair Anne Frank, fear dhen chiad fheadhainn ris an do choinnich i an dèidh a bhith air a saoradh. An uair sin, phòs a màthair Otto Frank agus 's e leth-pheathraichean a bhiodh ann an Eva agus Anne Frank nam biodh Anne air a bhith beò. Tha Eva Schloss air obair mhòr a dhèanamh gus fiosrachadh mu na dh'fhuiling na h-Iudhaich agus eile rè a' chogaidh innse dhan mhòr-shluagh. Sgrìobh Eva dà leabhar '*Eva's Story*' agus '*The Promise*' mu na thachair dhi fhein agus a teaghlach.

EVA SCHLOSS

EVA SCHLOSS

EVA SCHLOSS

A h-Òige

Nuair a bha i òg bha Eva Schloss daonnan ag iarraidh a bhith a' cluich a-muigh còmhla ris na balaich. Cha robh mòran ùidh aice ann an leughadh, sgrìobhadh no ann an leabhraichean. Bha i fhèin agus a teaghlach air teicheadh às an Ostair agus chaidh iad a dh'fhuireach ann an Amsterdam nuair a fhuair na Nàtsaich buaidh air an dùthaich aca. B' e Iudhaich a bha annta agus bha cunnart mòr ann dha na h-Iudhaich aig an àm sin. Nuair a ghluais iad gu Amsterdam cha robh Eva ro mhath air cànan na h-Òlaind a bhruidhinn orra 's e Gearmailtis a bhiodh iad a' bruidhinn anns an Ostair. Ach nuair a choinnich i an toiseach ri Anne Frank, thug ise Eva a bhruidhinn ri a h-athair gus am b' urrainn dhaibh bruidhinn ri chèile ann an Gearmailtis.

EVA SCHLOSS

A' dol am falach

Nuair a fhuair na Nàtsaich smachd air an Òlaind thòisich gnothaichean gu math na bu duilghe dha na h-Iudhaich anns an dùthaich. Anns an Iuchar, 1942, fhuair bràthair Eva litir ag ràdh gum feumadh e a dhol gu campa-cogaidh. Fhuair e an litir air an aon latha 's a fhuair piuthar Anne Frank an litir ag iarraidh oirrese a dhol gu campa-cogaidh cuideachd. Chaidh an teaghlach aig Eva Schloss am falach ach fhuair na feachdan Nàtsach grèim orra ann an 1944 agus chaidh an toirt gu campa-cogaidh Auschwitz.

EVA SCHLOSS

EVA

SCHLOSS

Com. Sonder. für Com.

© JP Laffont/Sygma/CORBIS

EVA SCHLOSS

12

EVA SCHLOSS

Auschwitz

B e suidheachadh uabhasach a bha ann an campa-cogaidh Auschwitz. Chaidh mòran a mharbhadh ann an seòmraichean gas. Bha a h-uile duine a bha ann air an obrachadh gu cruaidh. Bha na prìosanaich fuar agus acrach agus bhiodh iad gu tric air an dochann leis na geàird. Nuair a chaidh an campa a shaoradh le feachdan Ruiseanach, bha Eva fhathast beò ged a bha i lag. Chaidh i a choimhead airson a bràthair agus a h-athair ach bha iad marbh. 'S e Otto Frank fear dhe na chiad daoine ris an do choinnich i nuair a chaidh i gan lorg. Dh'aithnich iad a chèile agus rinn iad gàirdeachas ri chèile.

13

EVA SCHLOSS

Pòsadh

An dèidh a' chogaidh, phòs màthair Eva Schloss Otto Frank. Bha an dithis aca nam banntraichean. B' e àm duilich a bha ann dhaibh oir bhiodh iad ag ionndrainn an teaghlaichean a bha air bàsachadh anns na campaichean-cogaidh. Thuirte Eva gum biodh Otto daonnan a' bruidhinn mu Anne Frank agus mun leabhar-latha aice.

EVA SCHLOSS

EVA SCHLOSS

EVA SCHLOSS

Obair Beatha

Tha Eva Schloss air a beatha a chur seachad ag obair gus fiosrachadh mu fhulangas nan Iudhach agus daoine bochda eile a thoirt am follais. Bha i mar phairt dhan bhuidheann a' steidhich Urras Foghlaim Anne Frank gus fiosrachadh a thoirt do dhaoine mu eachdraidh nan Iudhach anns a' chogadh agus gus feuchainn air dèanamh cinnteach nach tachair a leithid a-rithist. Bidh i a' dol mun cuairt sgoiltean agus oilthighean ag innse mun champa-obrach anns an robh i agus a' feuchainn air toirt air daoine gràin-cinnidh agus gràin-creideimh a sheachnadh. Ged a tha i toilichte mun obair a tha i air a dhèanamh, tha aithreachas oirre nach robh a bràthair, a pàrantan agus iomadach duine eile beò airson sin fhaicinn.

EVA

SCHLOSS

Concours pour la

© JP Laffont/Sygma/CORBIS

EVA SCHLOSS

Cò i?

Latha Breith

11/05/1929

Cò às a bha i?

An Ostair

Càite an robh i a' fuireach?

Amsterdam, An Òlaind

Chaidh i am falach còmhla ri a teaghlach bho na feachdan Nàtsach.

Dè an campa-cogaidh don deach i?

Auschwitz

A teaghlach?

Bhàsaich a h-athair agus a bràthair anns a' champa-chogaidh.

An dèidh a' chogaidh?

Phòs a màthair athair Anne Frank

Dileab?

Tha i air dà leabhar a sgrìobhadh '*Eva's Story*' agus '*The Promise*'. Cuideachd, tha i air sgeulachd a beatha innse do mhìltean air feadh an t-saoghail gus feuchainn air dèanamh cinnteach nach tachair a leithid a-rithist.